Prosjektrapport i TBA4856 Eksperter i Team

Daniel Martens Pedersen, Erlend Skretting, Lars Mogstad,
Nina Methi, Ulrik Baar

Innovative og kreative idrettsanlegg for egenorganisert aktivitet i Norge

Trondheim 6. mai 2020

NTNU
Kunnskap for en bedre verden

Forord

Denne rapporten er en del av emnet TBA 4105 Eksperter i Team – Innovative Idrettsanlegg. Faget er todelt, og denne rapporten representerer prosjektdelen av faget. Oppgaven definert av NTNU har følgende ordlyd: «Hvor utfordrende er det å bygge innovative og kreative anlegg for egenorganisert aktivitet i Norge?» Gruppen som har jobbet med prosjektet har bestått av fem studenter fra forskjellige studieretninger:

- Daniel Martens Pedersen, Bygg- og Miljøteknikk
- Erlend Skretting, Tekniske Geofag
- Lars Mogstad, Maskin, Produktutvikling og Produksjon
- Nina Methi, Master i Fysisk Planlegging
- Ulrik Baar, Master i Økonomi og Administrasjon

Vi vil rette en stor takk til landsbyleder Amund Bruland som har gitt gode tilbakemeldinger på hvordan vi skal angripe oppgaven og våre to eksterne veiledere, Camilla Elisabet Öhman, SIAT og prosjektleder for godeidrettsanlegg.no og Vegard Sines Petersen, rådgiver i Tverga. De har gjennom møter gitt god veiledning i hvordan definere oppgaven, samt gitt verdifull tilbakemelding på rapporten underveis i vårt arbeid. Læringsassistentene i emnet, Håkon Smylingsaas Bergsholm og Pia Fjeldstad, har også vært behjelpelige i å fasilitere oss i krevende situasjoner som har oppstått underveis i prosjektet. Til slutt vil vi takke de som har besvart spørreundersøkelsen og stilt opp i intervju for å gi oss et bedre innblikk i oppgavens problemstilling.

Sammendrag

Denne prosjektrapporten tar for seg utfordringer knyttet til realisering av innovative og kreative idrettsanlegg for egenorganisert aktivitet i Norge. Bakgrunnen for oppgaven er knyttet til Kulturdepartementets nye tilskuddsordning for nyskapende aktivitetsarenaer, et prøveprosjekt fra 2017-2021. Også frafallet fra den organiserte idretten i Norge, som indikerer at flere unge går over til egenorganisert aktivitet utenfor idrettsbevegelsen, er en viktig motivasjon for oppgavens problemstilling: «Hvorfor satser få kommuner på nyskapende aktivitetsarenaer, og i stedet mer på tradisjonelle idrettsanlegg?». Prosjektet er utarbeidet gjennom et samarbeid mellom Senter for idrettsanlegg og teknologi (SIAT) og Tverga (Ressurssenteret for egenorganisert aktivitet i Norge).

Det har vært viktig å få et innblikk i kjennskapen til de norske kommunene om den nye tilskuddsordningen. Dette innblikket er oppnådd gjennom både kvantitativ og kvalitativ metode. Spørreundersøkelse for å kartlegge kommuners kjennskap, bruk, utfordringer og tanker rundt tilskuddsordningen er sendt ut til alle kommuner i landet, og 115 kommuner har besvart denne, med en svarprosent på 32 %. Også tre dybdeintervju med aktuelle personer tilknyttet fire ulike *nyskapende aktivitetsarenaer* er gjort for å få et enda mer nyansert bilde av oppgavens tema.

Ved å trekke paralleller fra svar på ulike spørsmål i spørreundersøkelsen og svar fra intervjuene, presenteres fire hovedpunkter som vi mener tilfører nyansering av problemstillingen vår:

- *Kjennskap og bruk av tilskuddsordning for nyskapende aktivitetsarenaer*
  Spørsmål som angår kjennskap om tilskuddsordningen, viser at over 80 % av respondentene har hørt om ordningen. Det kan diskuteres om informasjonsflyten fra Kulturdepartementet kunne vært bedre. Over 85 % av de som har hørt om ordningen, har vurdert eller har søkt.
- *Mangel på personalressurser /kompetanse i kommunene*
  Mangel på tid og ressurser i kommunen er en faktor som går igjen for over 50 % av respondentene for hvorfor det ikke søkes.
- *Utfordrende å oppfylle retningslinjer*
  I spørreundersøkelsen kommer det frem at det er utfordrende å oppfylle retningslinjene som er satt for den nye tilskuddsordningen. Over halvparten responderer på utfordringen av at anlegget skal være innovativt og nyskapende nok. At privatpersoner, lag og foreninger ikke kan søke er også en utfordrende faktor.
- *Økonomi*
  Flere kommuner påpeker at økonomi er en stor utfordring vedrørende satsning på nyskapende aktivitetsarenaer. Kravet om at anlegget må koste minimum 4 millioner kroner dersom den nye tilskuddsordningen skal være aktuell, er en utfordring for 70 % av respondentene. Over halvparten av respondentene oppgir også at minsteandelen for egenkapital som er på 2 millioner kroner fører til at de ikke søker på tilskuddsordningen.

Innhold

Forord 1
Sammendrag 2
1. Innledning 4
2. Kunnskap om fysisk aktivitet 5
2.1 Folkehelse og samfunnsøkonomiske konsekvenser 5
2.1 Egenorganisert og organisert idrett i Norge 5
2.3 Finansiering av fysisk aktivitet 6
2.4 Tilskuddsordningens utvikling 7
3. Metode 8
3.1 Spørreundersøkelsen 8
3.2 Intervju 9
4. Utvalgte prosjekter 11
4.1 Skjermvegen aktivitetspark 11
4.2 Hvalstad aktivitetspark 11
4.3 Vinne aktivitetspark, Verdal kommune 11
5. Resultat og analyse 13
5.1 Intervju 13
5.2 Spørreundersøkelse 16
6. Diskusjon 24
7. Konklusjon 28
8. Referanser 29
9. Vedlegg 31
9.1 Intervjuguide 31
9.2 Resultat fra spørreundersøkelse 34

Forsidebilde: Atletikanlæg ved SDU i Odense

1. Innledning

I St. meld. Nr. 26 (2011-2012) «Den norske idrettsmodellen» er tilrettelegging for «egenorganisert fysisk aktivitet og friluftsliv» framhevet som et eget satsingsområde (Regjeringen, 2012). Meldingen trekker frem frafallet fra den organiserte idretten, at flere unge går fra organisert aktivitet i idrettslag til egenorganisert idrett utenfor idrettsbevegelsen. Følgelig har det blitt et stort fokusområde å tilrettelegge for den egenorganiserte aktiviteten i landet de siste årene (Helsedirektoratet, 2014). Mangel på fysisk aktivitet i alle aldersgrupper er en av de store driverne til dårligere folkehelse i den norske befolkningen. Med en velfungerende og sterk idrettsorganisasjon er det gjort store investeringer i anlegg for den organiserte idretten. Det offentlige kan derimot ikke nå sine folkehelsemål uten at en større bredde av befolkningen mobiliseres. Dersom mangfoldet blant befolkningen skal økes må mangfoldet i fritids – og aktivitetstilbudet styrkes.

I 2018 fordelte regjeringen 2 825 millioner kr gjennom spillemiddelordningen til idrettsformål i Norge (KUD & NIF, 2019). Denne støtten går hovedsakelig til organisert idrett. I 2017 opprettet Kulturdepartementet en prøveordning som skal gjøre det lettere å få støtte til anlegg prioritert for egenorganisert aktivitet. «Tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer» skal i tillegg til å støtte opp om egenorganisert aktivitet, også bidra til mer nyskapende og kreative anlegg. Tilskuddsordningen var ment å være et prøveprosjekt til og med 2019, men dette ble utvidet til 2021. Om lag 160 millioner kr er satt av til prosjektet (Kulturdepartementet , 2020).

Fra 2017 til 2019 har det blitt sendt inn 60 søknader til den nye tilskuddsordningen, hvor 33 av disse har blitt innvilget og følgelig fått støtte. Sammenlignet med antall søknader til spillemiddelordningen i samme tidsperiode, som er nærmere 10 000 (KUD & NIF, 2019), kan det synes som de tradisjonelle idrettsanleggene fortsatt har et godt grep om midlene som tildeles til norsk idrett. Denne observasjonen i tillegg til få søknader til den nye tilskuddsordningen er utgangspunktet for prosjektets problemstilling: «Hvorfor satser få kommuner på nyskapende aktivitetsarenaer, og i stedet mer på tradisjonelle idrettsanlegg?».

For å svare på problemstillingen har vi valgt å benytte oss av både kvantitativ og kvalitativ metode, i form av henholdsvis spørreundersøkelse og intervju av utvalgte personer. Oppgaven har stort fokus på den nye tilskuddsordningen til Kulturdepartementet ettersom det er denne som er utgangspunktet for oppgavens innfallsvinkel.

2. Kunnskap om fysisk aktivitet

I dette kapittelet er det samlet relevant teori som vi ser på som nødvendig for å forstå oppgavens problemstilling. I tillegg til informasjon rundt spillemiddelordning og den nye tilskuddsordningen, er det inkludert teori rundt folkehelse for å underbygge viktigheten av gode idrettsanlegg.

2.1 Folkehelse og samfunnsøkonomiske konsekvenser

Folk flest driver egenorganisert idrett og fysisk aktivitet. Helsedirektoratet sine studier fra 2015, referert i Tverga 2019, viser at 31 % av Norges befolkning er aktive nok iht. nasjonale anbefalinger. 34 % av kvinnene og 28 % av mennene. Når man ser på aktivitetsmønsteret generelt i befolkningen ser man at av de som er fysisk aktive i Norge, driver 74 % av befolkningen over 15 år med fysisk aktivitet og idrett på egenhånd. Til sammenligning er det 13 % som driver fysisk aktivitet og idrett i et idrettslag (Tverga, 2019). Rapporten "Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosial ulikhet" fra 2017 ser på fysisk aktivitet i voksenbefolkningen. Blant hovedfunnene er at; "de tradisjonelle idrettene har begrenset kontaktflate, og har stagnert i oppslutning i den voksne del av befolkningen. Det er derfor langt mer å hente via friluftsliv og egenorganisert aktivitet enn ved videre utbygging av fotballbaner, som bare dekker 10 % av befolkningens aktivitetsbehov, stort sett menns» (Breivik og Rafoss, 2017, s.114).

Ifølge Helsedirektoratet sine studier «Kunnskapsgrunnlag fysisk aktivitet» har Norges helsekostnader jfr. SSB passert 360 milliarder i året, og er på rundt 68.000 kroner pr innbygger (Helsedirektoratet, 2014). Inaktivitet og mye stillesitting er en av de vanligste årsakene til svekket helse i befolkningen. God folkehelse er den viktigste forutsetningen for at flest mulig kan leve aktive og meningsfylte liv, og delta aktivt i arbeidslivet. Dersom alle som ikke oppfyller helsemyndighetenes anbefalinger til fysisk aktivitet øker sitt fysiske aktivitetsnivå fra inaktiv eller delvis aktiv til aktiv, er det beregnet en årlig hypotetisk velferdsgevinst på 239 milliarder kroner (Helsedirektoratet, 2014). For en inaktiv person kan det resultere i 8 flere leveår og samtidig bedre livskvalitet. Samfunnsøkonomisk kan dette gi besparelser pr leveår på kroner 588 000 kr (Helsedirektoratet, 2014).

2.1 Egenorganisert og organisert idrett i Norge

Egenorganisert idrett er fysisk aktivitet som drives frem av utøverne selv, hovedsakelig gjennom utøvelsen av aktiviteten (Tverga, u.å.). Rundt hver aktivitet finnes det et felleskap bygget på lek, glede og entusiasme, men minimalt med organisering. Den egenorganiserte idretten springer ut av en fri, moderne og global ungdomskultur. Disse aktivitetene foregår hjemme, i naturen og i urbane miljøer, men også i spesialanlegg. Det er ingen krav til fast trening, medlemskap, konkurranser eller andre forpliktelser. Her er noen eksempler på slike aktiviteter: klatring, terrengsykkel, skate, streetdans, streetbasket, frisbeegolf, droneracing, longboard, kite, padling, sparkesykkel, bmx-sykling og beachvolleyball. Dette er aktiviteter som i hovedsak organiseres av utøvere selv, og er i veldig liten grad voksenstyrt (Tverga, 2019).

I henhold til Helsedirektoratet sine studier fra 2014 viser det seg at 80 % av all treningsaktivitet for befolkningen mellom 20 og 85 år er i egenorganisert form (Helsedirektoratet, 2014). I den norske befolkningen er oppslutningen til organisert idrett på bare 13 % for de over 15 år (Tverga, 2019). Ungdata undersøkelsen fra 2018 viser også at 40 % av unge mellom 13 og 26 år velger å ikke delta i det organiserte idrettstilbudet (Tverga, 2019). Ungdata-undersøkelsen fra 2018 viser at nærmere seks av ti ungdommer slutter med idrett før de når 17-18-årsalderen (Fredheim, 2019). I aldersgruppen 15-24 år er det 77 % som driver fysisk aktivitet og idrett på egenhånd, sammenlignet med 30 % som driver fysisk aktivitet og idrett i et idrettslag (Tverga, 2019).

2.3 Finansiering av fysisk aktivitet

Spillemiddelordningen

Det er kun ordinære idrettsanlegg og nærmiljøanlegg som kan få støtte fra spillemiddelordningen. Med ordinære idrettsanlegg menes anlegg som kan knyttes til organisert idrett til trenings- og konkurransebruk. Det kan søkes om tilskudd til bygging og/eller rehabilitering av idrettsanlegg som er åpne for allmenn idrettslig virksomhet, og som ikke er underlagt fortjenestebaserte eierformer (Regjeringen, 2018). Nærmiljøanlegg kan defineres som et anlegg eller område for egenorganisert fysisk aktivitet, som ligger i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder, som først og fremst er for barn og ungdom (6 - 19 år). Med nærmiljøanlegg menes kun utendørsanlegg (Regjeringen, 2018). Grunnlag for tilskudd for nærmiljøordninger er begrenset oppad til kr 600 000 og er omfattet av vilkåret om omtale i kommunal plan (Regjeringen, 2018). Det kan søkes om tilskudd på inntil 50 % av tilskudds berettigede kostnader. Tilskudd er her begrenset til kroner 300 000 per anlegg/element, med følgende unntak: For utendørs kunstisflater på minimum 900 m^2. Her kan det søkes om inntil kroner 1 200 000 (Regjeringen, 2018).

Spillemidler til idrettsanlegg har tradisjonelt sett blitt tildelt kommunene og idrettslag som er organisert i Norges Idrettsforbund (NIF), men det er også andre sammenslutninger, foretak og stiftelser som kan søke om midler. En viktig forutsetning for å kunne søke om spillemidler er at anlegget må være nevnt i den kommunale planen for idrett (Idrettsforbundet, u.å). Privatpersoner kan heller ikke her søke. Tildelingen av Norsk Tippings årlige overskudd (spillemidler) til idrettsanlegg, åpner for nye søknader 15. juni hvert år (Tverga, u.å.). Kommunene setter egne frister for innsending av søknader for anlegg i sin kommune. Gjennomsnittlig ventetid på utbetaling av spillemidler er i gjennomsnitt 2,4 år (Idrettsforbundet, 2019). Ventetiden på utbetaling av spillemidler varierer mellom de forskjellige anleggstypene. Det er eksempelvis betydelig kortere ventetid på utbetaling av støtte til nærmiljøanlegg og anlegg for friluftsliv enn til idrettsanlegg generelt.

Alle søknader om spillemidler må gjøres gjennom kommunene som vurderer søknadene opp mot vedtatt kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet. Kommunen oversender sine vedtak og prioriteringer til fylkeskommunen. Kulturdepartementet fastsetter årlig de beløpene fylkeskommunene kan få til fordeling. Videre fordeler fylkeskommunen det tildelte beløpet til søkerne. I likhet med andre offentlige tilskuddsordninger, så er det samlede søknadsbeløpet fra kommuner, idrettslag og foreninger langt større enn det beløp fylkeskommunen normalt har fått tildelt (Anleggsregisteret, 2019).

Tilskudd til nyskapende aktivitetsarenaer – en 5-årig prøveordning

Kulturdepartementets tilskuddsordning for nyskapende aktivitetsarenaer er et prøveprosjekt fra 2017 til og med 2021. Det kan søkes om tilskudd på inntil 50 % av kostnadene. Maksimalt tilskudd er 4 millioner kroner, og nedre grense for tilskudd er 2 millioner kroner (Anleggsregisteret, 2019).

Kriterier for å søke om tilskudd (for år 2019) (Kulturdepartementet, 2019)

- Anlegget må bære tydelig preg av innovasjon og nytenkning om tilrettelegging for den spontane/egenorganiserte fysiske aktiviteten. Dette kan være nye måter å få til samspill mellom forskjellige aktiviteter/anlegg, nye typer anlegg, nye aktiviteter, og/eller ny utforming av kjente anleggstyper.
- Anlegget må være allment tilgjengelig. Utformingen skal være åpen og inviterende, og må ikke bære preg av å være et lukket område.
- Anlegget må plasseres lett tilgjengelig, fortrinnsvis i eller nært befolkningssentrum.

- Området må tilfredsstille krav til universell utforming. Det er kun eier av anlegg som kan søke om midler. Det vil si at kommuner som søker også må eie og ha ansvaret for driften av anlegget (Anleggsregisteret, 2019).

Kun kommuner kan søke

- Må inneholde vesentlige elementer av nyskaping
- Anlegget kan være noe helt nytt, men kan også være et områder kjente anleggselementer settes sammen på en ny måte.
- Lokalt engasjement og inkludering av brukergrupper er viktig.
- Anlegget må være allment tilgjengelig, ha en sentral plassering og tilfredsstille krav til universell utforming (Anleggsregisteret, 2019).

Den nye ordningen for nyskapende aktivtetsarenaer er i likhet med nærmiljøanlegg, utendørsanlegg som ikke er tilrettelagt for organisert konkurranseidrett, hvor målsettingen er åpne og tilgjengelige aktivitetsanlegg for alle og beregnet for egenorganisert fysisk aktivitet. Den nye tilskuddsordningen skiller seg fra midler til nærmiljøanlegg. Man kan for den nye tilskuddsordningen få støtte fra 2 til 4 millioner kroner, mens for nærmiljøanlegg kan man for de fleste anlegg få støtte opp til 300 000 kroner. For begge ordningene får man støtte til maksimalt 50 % av kostnadene til anlegget.

2.4 Tilskuddsordningens utvikling

Kulturdepartementet har behandlet søknadene for tilskudd til nyskapende aktivitetsarenaer for 2019 (Regjeringen, 2019). 11 av 14 søknader oppfylte kriteriene for ordningen og fikk tilskudd i samsvar med søknadsbeløpet (Regjeringen, 2019). Dette gir et samlet tilskuddsbeløp på 36,8 millioner kroner (Regjeringen, 2019). Tabellen nedenfor viser utviklingen av antall søknader og antall innvilgede søknader fra 2017-2019.

Tabell 1, oversikt over søknadshistorikk til den nye tilskuddsordningen

År	**2017**	**2018**	**2019**
Antall søknader	16	30	14
Innvilgede søknader	9	13	11

Departementet gir i dag betydelige tilskudd fra spillemidlene til bygging av anlegg, både for den organiserte idretten og for egenorganisert fysisk aktivitet. Det gis mest i tilskudd til anlegg som i hovedsak brukes av den organiserte idretten. Det er samtidig stor vekst i tildelingene til anlegg som i hovedsak brukes til egenorganisert aktivitet. Fra 2016 til 2018 økte samlet tilskudd til anlegg for egenorganisert aktivitet med 45%. Tilskuddet til idrettsanlegg økte med 8% i samme periode (Idrettsforbundet, 2019)

3. Metode

Det er valgt å foreta både kvantitativ og kvalitativ metode i prosjektet. Den kvantitative metoden, spørreundersøkelse, er gjort for å få et bredt perspektiv fra flere kommuner, kartlegge kjennskap til tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer og få et inntrykk av hvordan denne fungerer. Den kvalitative metoden, intervju, er ment for å gi mer dybde og et nyansert bilde. Andre kilder til data har vært dokument- og litteraturgjennomgang, samt møter med Tverga og SIAT, En svakhet ved vårt prosjekt er at vi ikke har brukt tilstrekkelig tid på å systematisere resultatene fra litteratursøket: Noen kilder og vinklinger kan derfor ha blitt utelatt. Samlet mener vi likevel at vårt prosjekt vil kunne gi et godt datagrunnlag for å kunne svare på problemstillingen.

3.1 Spørreundersøkelsen

Kvantitativ metode er en undersøkelse av et stort antall enheter. Vi mener at det å utarbeide en spørreundersøkelse var en systematisk fremgangsmåte for å øke vår kunnskap om temaet og som samtidig var relevant for å besvare vår problemstilling. Hensikten med spørsmålene var å innhente informasjon fra respondenter med god og relevant kunnskap om vårt tema.

Spørreundersøkelsen har primært idrettskonsulenter/rådgivere i kommunen som målgruppe, alternativt leder eller andre som har idrett/kultur som arbeidsområde. Hver enkelt i gruppen gjennomførte et litteratursøk og en litteraturgjennomgang av rapporter fra teoretiske og akademiske verk før vi utarbeidet spørsmålene våre. Svaralternativene er valgt etter litteraturgjennomgang og gjennom møter med våre veiledere. Vi sendte ett utkast av spørreundersøkelsen til våre veiledere for å få gode innspill og synspunkter før utsending. Veilederne våre kom med både gode og konstruktive tilbakemeldinger og hjalp oss med å finne personer og e-postadresser som vi kunne sende undersøkelsen til.

I innledningen av spørreundersøkelsen er det spesifisert at det er frivillig å svare, både på undersøkelsen og enkeltspørsmål. Vi brukte Google Docs som utforming og for datainnsamling etter anbefaling fra veileder. Spørreundersøkelsen ble sendt til kommunene via fylkesidrettskonsulentene, da det er de som sitter på kontaktinformasjon for dette området i kommunene. Med dette unngår man også at undersøkelsen sendes til postmottak og at den videresendes til feil respondent. Spørreundersøkelsen bestod av både flervalgspørsmål og åpne spørsmål. Dette førte til at vi fikk både konkrete og mer utfyllende svar på det vi ønsket å skaffe informasjon om.

Om spørsmålene

Vi ønsket å innhente informasjon om kommunenes erfaring med den nye tilskuddsordningen. Spørsmålene tok også utgangspunkt i at søkertallene har gått litt opp og ned de tre årene ordningen har eksistert, som også er bakgrunnen for vår problemstilling. Undersøkelsen hadde 18 spørsmål, og var inndelt i 9 seksjoner.

- Kommunens personalressurser og aktivitet på området (seksjon 1)
- Nye anlegg i kommunen i 2019-20 (seksjon 2)
- Tilskuddsordninger (spillemidler) og idrettsrådets deltakelse i prioriteringer (seksjon 3)
- Tilskuddsordningen nyskapende aktivitetsarenaer (seksjon 4, 5 og 6)
- Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet (seksjon 7 og 8)
- Medvirkning og utfordringer (seksjon 9)

Reliabilitet og validitet

Gripsrud, Olsson, & Silkoset (2010) sier at anvendelsen av begrepene reliabilitet og validitet, dreier seg om dataenes troverdighet, og om kildene er pålitelige og til å stole på. Når vi benytter en kvantitativ undersøkelse må vi også være oppmerksomme på at enkelte feilkilder kan oppstå gjennom reliabilitetsproblemer i forbindelse med respondentens svar og ærlighet. Disse problemene er forsøkt unngått ved å spørre om respondentenes rolle i kommunen og garantere anonymitet. Gjennom vårt fokus på å samle inn data fra personer ansatt i kommunene anser vi at reliabiliteten er tilstrekkelig på bakgrunn av mange respondenter i utvalget. Ettersom vi fikk svar fra totalt 115 respondenter mener vi at respondentenes kunnskap og informasjon er tilstrekkelig nok til at funnene kan anses som pålitelige.

En annen viktig faktor i validitetsspørsmålet er om vi får svar på det som det var meningen at vi skulle ha svar på, og om gyldigheten er god nok. Respondentene er ikke tilfeldig, men bevisst valgt, på bakgrunn av deres kunnskap og rolle i kommunen. Vi mener at reliabiliteten og validiteten til de innsamlede dataene er tilstrekkelig for å gjennomføre en god analyse innen rammene for denne oppgaven. Etter en systematisk gjennomgang av de viktigste svarene fra spørreundersøkelsen sammenlignet vi resultatene med svarene fra intervjuobjektene våre. Dette gjorde vi for å trekke paralleller mellom spørreundersøkelse og dybdeintervjuene. Ved å kategorisere dataene og være observante på at inndelingen er et resultat av våre valg har vi forsøkt etter beste evne å sette intervjuene og undersøkelsen i kontekst av hva vi ønsket å finne ut.

En utfordring som dukket opp var koronapandemien, og at Norge ble nedstengt dagen etter at undersøkelsen ble sendt ut. Dette gjorde det vanskelig å purre så aktivt som vi nok ellers ville ha gjort. Vi måtte også gi noe utsettelse, på grunn av situasjonen. Dette gav noe kortere tid til analysen.

3.2 Intervju

For å få inngående kunnskap om prosessen rundt planlegging og bygging av nyskapende aktivitetsarenaer ønsket vi å utføre intervju av ulike personer som har erfaring fra denne type anlegg. For å få ulike synsvinkler på problemstillingen ønsket vi å intervjue både kommuneansatte som har vært involvert i planlegging og bygging, men også frivillige som har tatt initiativ til bygging av aktivitetsarena. Gruppen kom frem til at det ville være hensiktsmessig å intervjue 3-6 personer, og at de aller helst skulle høre til under en av følgende kategorier:

- Ansatt i kommune som har fått støtte via tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer
- Ansatt i kommune som ikke har fått støtte fra nevnte tilskuddsordning
- Frivillig fra eksisterende nyskapende aktivitetsarena (vellykket prosjekt)
- Frivillig fra ikke fullført/mislykket nyskapende aktivitetsarena

Bakgrunn for dette var at vi ønsket å få innblikk i hvordan en slik prosess fungerer. Vi ønsket selvsagt å høre hva som ble gjort ved vellykkede prosjekter, men tenkte også at det ville være interessant å høre fra prosjekter som ikke har lyktes, og hva som var grunnen til at det ikke fungerte. Etter dette begynte vi å undersøke aktuelle intervjuobjekter, og tok kontakt for å avtale intervjusted og tidspunkt.

En utfordring som dukket opp i denne fasen var koronaviruset, som førte til at NTNU besluttet å stenge universitetet, og vi fikk kun lov å jobbe digitalt. Prosessen med intervju ble stoppet, og vi besluttet å gå videre med de tre intervjuene vi hadde utført før 12. mars. Våre intervjuobjekter ble dermed:

- Ansatt i Trondheim kommune, fått støtte
- Frivillig initiativtaker for Hvalstad aktivitetspark i Asker, fått støtte
- Ansatt i Verdal kommune, aktuelt prosjekt, ferdig før støtteordningen tredde i kraft.

Personer som er valgt til intervju er i stor grad valgt på grunnlag av prosjektet de er tilknyttet, samt rolle i prosjektet. Alle tre intervjuene ble utført på semistrukturert vis. Dette vil si at hovedspørsmålene var formulert på forhånd, mens oppfølgingsspørsmål var avhengig av hva intervjuobjektet svarte. Vi valgte å sende spørsmålene på e-post på forhånd, slik at intervjuobjektene kunne forberede seg på hva de ble spurt om. Disse spørsmålene var åpne, og startet gjerne med «fortell om …». Målet med dette var å få mest mulig utfyllende svar, og at de skulle kunne fortelle mest mulig med egne ord. For hvert spørsmål hadde vi stikkord på hva vi ønsket å få svar på, og kunne dermed stille oppfølgingsspørsmål dersom vi ikke fikk svar på det vi ønsket.

Intervjuet med representanten fra Trondheim kommune ble gjennomført i kommunens lokaler i sentrum. De andre ble gjort via telefon på høyttaler i møterom på campus. Intervjuene ble utført ved at en stilte spørsmål, og den andre noterte underveis.

Med samtykke fra intervjuobjektene, ble det gjort lydopptak av alle intervju for at vi enkelt kunne høre lydopptaket senere dersom det var noe vi ønsket å oppklare senere i prosjektet. Lydopptakene vil bli slettet etter at prosjektoppgaven er levert.

4. Utvalgte prosjekter

Vi presenterer her de ulike aktivitetsparkene i litt mer detalj, og hvorfor de er valgt.

4.1 Skjermvegen aktivitetspark

Skjermvegen aktivitetspark er en aktivitetspark på Byåsen i Trondheim. Aktivitetsparken består av et skateanlegg, sykkelløype, en fleksibel ballbane, diskgolfbane, område for småbarnslek, gangveier og stier med utsiktspunkt, i tillegg til benker og sosiale soner. Totalkostnad for anlegget er estimert til 18,4 millioner kroner. Aktivitetsparken sto ferdig august 2019.

Det var kommunen selv som tok initiativ til bygging av aktivitetsparken. Kombinasjon av at området var veldig bløtt og måtte gjøres noe med, og at det ikke fantes noen parkområder i denne delen av byen, førte til planleggingen av Skjermvegen aktivitetspark. I 2017 mottok Trondheim kommune støtte på 4 millioner kroner fra tilskuddsordning for nyskapende aktivitetsarenaer, noe som er utgangspunktet for at dette er et av de utvalgte prosjektene vi har valgt å se nærmere på. Mona Rise, rådgiver i enhet idrett og friluftsliv i Trondheim kommune er intervjuet for å få et bedre innblikk i et prosjekt som har fått støtte fra den nye tilskuddsordningen.

4.2 Hvalstad aktivitetspark

Hvalstad aktivitetspark ligger i Asker kommune. Aktivitetsparken er et samarbeid mellom Hvalstad idrettslag, Hvalstad vel og engasjerte foreldre i lokalområdet. Formålet til parken er å tilrettelegge for egentrening for alle barn og unge på Hvalstad, samt være en sosial møteplass for aktivitet, idrett og lek. Idéen for aktivitetsparken oppsto i 2017 og ble ferdigstilt høsten 2019. Anlegget består av en kunstgressbane, rullepark som er spesialtilpasset rullestolbrukere, Tufte-apparater, trampoliner og en basketballbane.

I 2018 mottok prosjektet, gjennom Asker kommune, støtte fra tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer på 2 108 000 kr. Dette er utgangspunktet for at vi ble interessert i å vite mer om dette prosjektet. Hvalstad er valgt ut for å få bedre innsikt i hvordan frivillige opplever samarbeidet med kommuner i søknadsprosessen for å få tilskudd til nyskapende aktivitetsarenaer. Vi har gjort et intervju med frivillig og prosjektleder/aktivitetsgruppeleder Tom Lehrmann for å belyse dette.

4.3 Vinne aktivitetspark, Verdal kommune

Planlegging av aktivitetsparken ble påbegynt i 2012, og den nærmer seg i dag ferdigstilt. Parken består blant annet av en basketballbane, sandvolleyballbaner, BMX-bane, friidrettsområde, fotballbane og flere lekeelementer, og den er blitt bygget gradvis element for element. Budsjettet for prosjektet er på om lag 16 millioner kroner

Da planleggingen startet før 2017 har ikke dette prosjektet hatt mulighet til å søke om støtte gjennom tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer. Vi har likevel valgt å inkludere dette prosjektet i rapporten fordi det er interessant for oss å høre hvordan prosessen med realiseringen av et prosjekt, som kan anses som *nyskapende*, har blitt gjort uten tilskuddsordningen. Forhåpentligvis kan det belyse hvilke hull den nye tilskuddsordningen har klart å tette med tanke på realisering av kreative og innovative idrettsanlegg. Rådgiver i kulturtjenesten idrett, friluftsliv og folkehelse i Verdal kommune, Frode Strand, er blitt intervjuet. Hans stilling er tilsvarende en idrettskonsulent, og han er 100% ansatt til arbeid med idrett, friluftsliv og folkehelse.

Figur 1 Bilde av henholdsvis Vinne, Hvalstad og Skjermvegen aktivitetspark

5. Resultat og analyse

I dette kapittelet vil vi presentere utdrag fra de tre intervjuene. I tillegg presenteres svarene fra spørreundersøkelsen, hvor vi også analyserer svarene fra hvert spørsmål.

5.1 Intervju

Mona Rise ved Trondheim kommune

Rise forteller at Trondheim kommune har hatt en satsning på nærmiljøanlegg de siste årene. Spesielt har det vært et fokus på kartlegging av gamle grusbaner (definert som nærmiljøanlegg) og hvordan disse kan oppgraderes og gjøres mer attraktive for lek, aktivitet og idrett. Kommunens *Plan for friluftsliv og grønne områder* har som visjon at «Trondheim skal være en grønn by med variert natur – med lett tilgjengelige, attraktive uteområder for lek, rekreasjon og friluftsliv» (Trondheim kommune, 2017). Planen ble vedtatt av Trondheim bystyre 26. oktober 2017. Planens mål er vist i figur 2.

Figur 2 Målene til "Plan for friluftsliv og grønne områder».

Rise sier at et viktig fokus i kommunen er å etterstrebe at alle boliger er maks 200 m i gangavstand unna nærmeste nærmiljøanlegg, og gjenspeiles i målet *nært* (figur 2). Denne anbefalingen er satt av Miljødirektoratet i veiledning M100 (Miljødirektoratet, 2014). Dette var også en del av utgangspunktet til at realisering av Skjermvegen aktivitetspark ble igangsatt, da lokalområdet ikke hadde tilstrekkelig nærhet til et nærmiljøanlegg. Rise sier videre at variasjon i nærmiljøanleggene er viktig. Kartlegging av 70 grusbaner i kommunen er gjort grunnet lave brukertall, og kommunen innser at større variasjon i nærmiljøanleggene er nødvendig for å motivere til økt bruk. Her er Skjermvegen et godt eksempel på et anlegg som dekker målet *variert*.

På spørsmål om hvordan tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer fungerte, svarer Rise at det er et godt initiativ til å fremme nye kreative anlegg og hun er positiv til ordningen. Spesielt trekkes det frem at det er en fordel for et prosjekt å sende inn kun én søknad for å få støtte, istedenfor å måtte søke om støtte for hvert enkelt element. Rise har ingen innvendinger på tilskuddsrammen til ordningen mellom to til fire millioner kroner, men synes det var en fordel da søknadene ble vurdert fortløpende, slik det var i 2017. Dette skaper en mer forutsigbar fremgang i prosjektet, mener hun.

Samtidig påpeker Rise at mangel på definisjon rundt *innovativt* gjør det vanskelig å forutse om man vil få støtte eller ikke. «*Skjermvegens elementer i seg selv er ikke innovative, men vi argumenterte med at sammensetningen var innovativ, noe som var grunnen til at vi fikk støtte til prosjektet i 2017.*» Hun har registrert at tilskuddsordningen har strammet inn retningslinjene for å få støtte etter 2017. Kommunen skal søke på tilskuddsordningen i 2020 for Dalgård Trimløype og hun innser at det sannsynligvis vil kreves bedre begrunnelse på de innovative og kreative delene av prosjektet for å få støtte i dag, sammenlignet med 2017. «*Det er litt unødvendig at det skal være så strengt på at det skal være kreativt og innovativt i seg selv. Det er synd dersom dette hindrer varierte anlegg i å bli realisert. Jeg har mer tro på en kreativ sammensetning av flere anlegg på samme plass.*»

Tom Lehrmann ved Hvalstad aktivitetspark (frivillig)

Lehrmann forteller at idéen til aktivitetsparken ble til for å oppgradere en slitt grusbane til kunstgressbane, samt å få mer aktivitet i områdene rundt. For å unngå krasj mellom det organiserte og det egenorganiserte, ble prosjektet splittet i to, kunstgressbanen og de resterende elementene. Kunstgressbanen ble dekket av kommunen og spillemidler. De resterende elementene er blitt til aktivitetsarenaen det ble søkt om støtte gjennom den nye tilskuddsordningen. Budsjettet var tredelt, hvor 1/3 ble dekket av egenkapital, 1/3 fra kommunen og 1/3 gjennom tilskuddsordning.

Det ble satt sammen en komité på fem ildsjeler som skulle utvikle parken fra idé til realisering. Fra starten av var det tett dialog med interessenter for å skape et anlegg som målgruppen (hovedsakelig barn), skole og idrettslag ville være fornøyde med. Lehrmann sier at det var en av ildsjelene som hadde innsikt i tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer, da han arbeidet med slike prosjekter i sin jobb. Han forteller at Asker kommune ikke visste om denne ordningen, og at kommunen derfor måtte overtales for å sende inn en søknad. Det var de frivillige som igangsatte søknadsskrivingen, før den ble ferdigstilt og sendt inn gjennom kommuneansatte.

På spørsmål om i hvilken grad kommunen var involvert i prosjektet, svarer Lehrmann at det var kommunen som regulerte og styrte byggeprosessen, men at det var de frivillige som hadde styringen og progresjonsansvaret. «*Asker kommune var veldig behjelpelige på mye, og samarbeidet var veldig godt. Men vi skulle ønske kommunen kunne tatt enda mer ansvar på noe og gjennomførte mer av de krevende oppgavene. Ikke at vi utførte de på vegne av kommunen.*» Særlig krevende var søknadsprosessen, påpeker han. Det at kommunen ikke hadde innsikt i den nye tilskuddsordningen gjorde prosessen litt mer krevende. «*Hvis de i kommunen ikke vet hvorfor man søker på en bestemt tilskuddsordning og hvordan denne søknadsprosessen fungerer, er det en stor ulempe og kan føre til en brems i prosjektet.*»

Nå som prosjektet er ferdigstilt er det Asker kommune som har driftsansvaret. Lehrmann sier at de frivillige ikke er tilsidesatt, men fortsatt er sterkt engasjert i aktivitetsparken. Han sitter igjen med et positivt inntrykk av å igangsette en prosess for å realisere en nyskapende aktivitetsarena. «*Man konkurrerer med morsomme ting og avhengighetsskapende dataspill, så da må man ha morsomme alternativer å komme med. Det krever litt mer innsats, litt mer penger, litt mer kreativitet og design for å få folk engasjerte i uteaktiviteter, men det er verdt det når man ser gode resultater.*»

Frode Strand ved Verdal kommune

Strand forteller at prosjektet Vinne aktivitetspark oppsto som følge av et utfordringsbilde med ungdom i lokalsamfunnet. For å skape et godt alternativ i området satte to ildsjeler i gang med planleggingen av aktivitetsparken. Strand ble etter hvert prosjektleder gjennom sin stilling i kommunen. Det er blitt søkt om spillemidler for hvert enkelt element, og Strand opplyser at det til sammen er blitt sendt inn 16 spillemiddelsøknader for prosjektet. Kommunen skal ha dekket rundt 10 millioner kroner av utgiftene til parken, mens tilskudd fra spillemiddelordningen har gitt omtrent 4,5 millioner kroner.

Strand svarer bekreftende på at Vinne aktivitetspark ville benyttet seg av den nye tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer dersom denne eksisterte da prosjektet ble realisert. Han påpeker at det ville vært en stor fordel for dette prosjektet ettersom det består av så mange forskjellige elementer. Å få alt av tilskuddet gjennom én søknad istedenfor 16 ville spart både kommunen og hele prosjektet for mye tid og arbeid.

Som svar på spørsmål om innvendinger på tilskuddsordningen, sier Strand:
«*Jeg synes det er litt diffust hva kriteriene er. De (*KUD red.anm.*) kunne vært mer konkret på hvilke tiltak de ønsker å etablere, slik at det er lettere å lage prosjektene i tråd med det de ønsker. (...). Fordelen med ordningen i 2017 var at søknadene ble behandlet fortløpende. Det var bra. Nå som det er søknadsfrist kan fremgangen til et prosjekt bli bremset. Jeg tror også interessen for ordningene dør når man ser at det er mange avslag.*»

Strand poengterer særlig de økonomiske utfordringene knyttet til ordningen: «*Slik det er i dag er det for lite penger i ordningen. Det er en stor nedre grense (*2 millioner red.anm.*) for anlegg som skal få innvilget en søknad. Samtidig skulle jeg ønske at taket på den nye tilskuddsordningen var høyere, rundt 10 millioner kroner.*

Strand påpeker at egenorganisert idrett er et stort fokusområde i Verdal kommune. Fra å de siste årene ha bygget mange ordinære idrettsanlegg i kommunen, er det nå besluttet at det ikke skal bygges noen ordinære idrettsanlegg de neste fire årene, men heller satse på anlegg for egenorganisert aktivitet. Nedgangen i aktivitetstall for ungdom har ført til et særskilt fokus på den egenorganiserte idretten, og Strand påpeker derfor at anlegg for egenorganisert idrett er på prioritetslisten nå. «*Det er viktig med anlegg for egenorganisert anlegg slik at man får gode rutiner for aktivitet i hverdagen. Mye av grunnlaget for aktivitet senere i livet legges i ungdomstiden.*»

Strand løfter også frem verdien av å ha en person som er fulltidsansatt for å jobbe med idrett, friluftsliv og folkehelse. «*Få små kommuner satser penger på å opprette en slik stilling. Det er synd. Si at en slik stilling koster kommunen 1 000 000 kr. Her betaler det seg igjen ca. 15 ganger per år, det vil si 15 000 000 kr hvert år gjennom tilskuddsmidler. Samtidig er det en effekt ved at mange firmaer i kommunen får anbud på prosjektene. Dermed sikrer det og skaper arbeidsplasser i kommunen. Det skaper en enorm mer-verdi.*»

5.2 Spørreundersøkelse

Her er svar fra spørsmål vi mener er relevante for å kunne svare på oppgavens problemstilling

1. **Svarprosent og fordeling på fylker**

Fylke	Antall kommuner	Svar	Svarprosent
Agder	25	10	40,0
Innlandet	46	13	28,3
Møre og Romsdal	26	4	15,4
Nordland	41	19	46,3
Oslo	1	1	100,0
Rogaland	23	7	30,4
Troms og Finnmark	39	15	38,5
Trøndelag	38	14	36,8
Vestfold og Telemark	23	8	34,8
Vestland	43	10	23,3
Viken	51	14	27,5
Total	356	115	32,3

Svarprosenten er samlet på 32 %. Tatt i betraktning at undersøkelsen ble sendt ut en dag før Norge ble nedstengt av koronapandemien, mener vi dette er en god respons. En mulig feilkilde her kan være at flere ansatte fra samme kommune har besvart undersøkelsen. Nordland ligger høyest med 46 % og Møre og Romsdal ligger lavest med 15%. Fylker/kommuner som ikke responderte, eller som hadde lav respons ble fulgt opp individuelt.

2. **Hvilken rolle i idrett/kultur har du? (109 svar)**

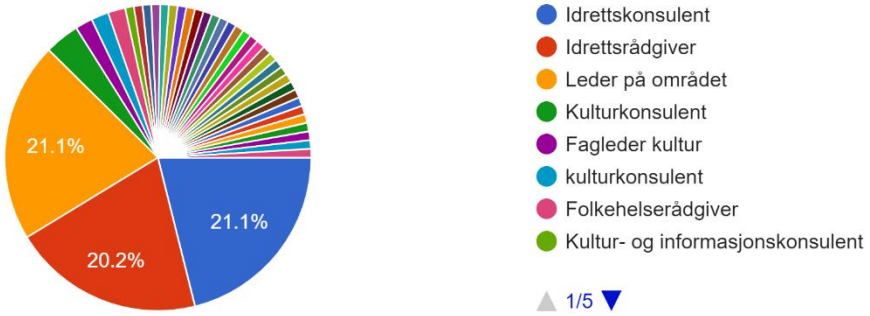

41,3 % er idrettskonsulent eller idrettsrådgiver, mens 21,1 % er leder på området. De siste 38 % har en stor variasjon av roller, vist som alle de bittesmå kakestykkene i diagrammet over. Kulturkonsulent, folkehelserådgiver eller saksbehandler på idretts/kultur/fritidsfeltet var her oppgitt hyppigst. (De ca 30 ulike stillingsbenevnelser vises i vedlegg). Vi har bedt om at idrettskonsulent/rådgiver er den som primært besvarer undersøkelsen. Som nevnt ble spørreundersøkelsen sendt ut omtrent samtidig som alle måtte forsøke å omorganisere seg til hjemmekontor. Om dette har påvirket hvem som svarte på undersøkelsen vet vi ikke, men ut fra denne svarfordeling kan det tyde på at det er mange ulike arbeidsfelt som er nært opp til idrettsfeltet, eller kombinert med det.

3. **Har kommunene egen idrettskonsulent/rådgiver? (114 svar)**

49,1 % oppgir å ikke ha en idrettskonsulent/-rådgiver i kommunen. 44 % har egen stilling for dette, men i ulike stillingsprosent, hvorav 29 % av disse har full stilling, og 15 % har fra halv stilling eller mindre. Litt grovt oppsummert betyr dette at:

- 3 av 10 kommuner har idrettskonsulent i hel stilling
- 2 av 10 kommuner har idrettskonsulent fra 1-2,5 dager i uka.
- 5 av 10 kommuner har ikke idrettskonsulent/-rådgiver

At kommuner har minst en egen ansatt som jobber fulltid med idrett kan ha svært mye å si for kommunens kapasitet på området. En idrettskonsulents arbeidsoppgaver kan være svært variert, men av

de viktigste oppgavene å fremme og tilrettelegge for fysisk aktivitet i kommunen. Aktivitet og anlegg henger tett sammen.

Et eksempel på oppgavene til idrettskonsulenten oppgaver hentet fra Øyer kommune: «Kommunens idrettskonsulent er ansvarlig for å følge opp kontakten med Øyer idrettsråd. Han er også ansvarlig for kommunens saksbehandling av søknader om spillemidler, samt idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av idrettsanlegg. Videre jobber han i samarbeid med aktivitetskoordinator med utvikling av prosjekter og tiltak for fysisk aktivitet for innbyggerne.» (Rom, 2018)

4. **Har/hadde kommunen anlegg for idrett og fysisk aktivitet under oppføring i fjor (2019), og/eller under oppføring eller planlagt oppføring i år (2020)?**

Nøyaktig 100 av de 115 kommunene som besvarte undersøkelsen oppgav at de hadde anlegg for fysisk aktivitet under oppføring i 2019 eller planlagt i 2020.

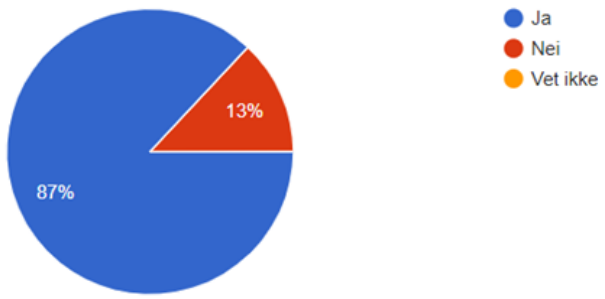

Type anlegg var spesifisert slik: Med anlegg menes:

1. Ordinære anlegg (også for friluftsliv)
2. Nærmiljøanlegg
3. Annen type anlegg for fysisk aktivitet.

Selv om inndelingen følger spillemiddelordningen, ønsker vi at alle anlegg i kommunal regi uavhengig finansieringsmåte tas med. Vanlig lekeplass skal ikke tas med.

Av de 100 som svarte ja på at de har slikt anlegg oppført i fjor eller i år (2019-2020) var det 88 som oppga at dette var ordinært idrettsanlegg, og 76 at det var nærmiljøanlegg. Her var flere svar mulig, ettersom kommuner kan ha flere anlegg under oppføring, og av begge typer.

- 61 svarer begge typer
- 10 svarer kun nærmiljøanlegg
- 22 kun ordinære anlegg

Det var i tillegg mulig å svare annet, og oppgi hvilken type. 7 slike svar ble gitt: spesialanlegg turn og 50 meters svømmebasseng, regionale anlegg, turstier, friluftslivsanlegg, surfebølge i foss, frisbeegolfbane. Vi hadde tenkt at kanskje noen ville oppgi «nyskapende aktivitetsanlegg», men det kom ikke fram som svar her.

5. **Har kommunen søknader på spillemidler inne som venter på bevilgning? (115 svar)**

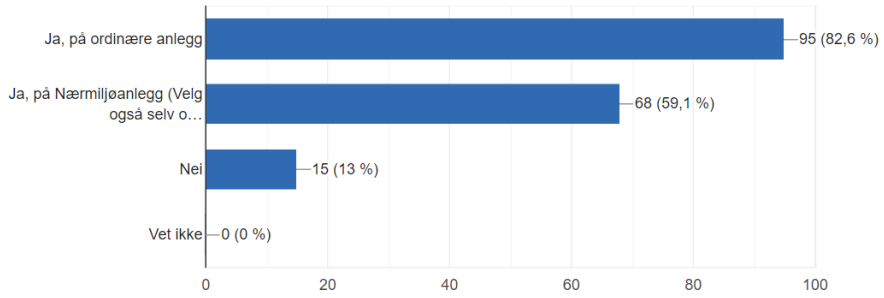

82,6 % av kommunene oppgir å vente på spillemidler for ordinære anlegg, 59,1 % på nærmiljøanlegg. Ved å bruke SPSS kommer det frem at det er 54 % som venter på spillemidler på begge typer anlegg. Det er derfor ikke overraskende at ventetid på spillemidler oppgis som den største utfordringen med å finansiere anlegg, som kommer frem i neste spørsmål.

6. **Hva opplever du er de største utfordringene med å finansiere anlegg til fysisk aktivitet (114 svar)**

Her var det flere svaralternativer som kunne hukes av. X-aksen er oppgitt i prosent.

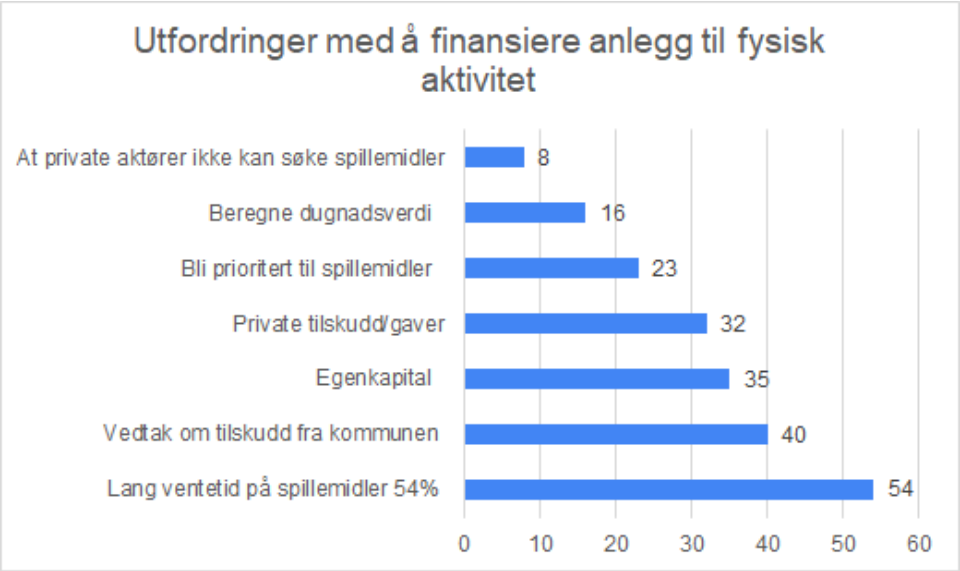

7. **Har kommunen mulighet til å forskuttere spillemidler? (115 svar)**

8. **Har du hørt om tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer (115 svar)**

96 kommuner, dvs 83,5% oppgir at de har hørt om tilskuddsordningen. Dette kan synes å være et høyt tall, samtidig kan det argumenteres for at offentlige tilskuddsordninger bør være basiskunnskap for ansatte på området, i og med at det er kommunen som skal kontaktes, og det er kommunen som må søke. 19 av 115, dvs 16,5% kommuner oppgir å ikke kjenne til eller ikke vet/husker om de har hørt om tilskuddsordningen. Det er idrettskonsulenten som ofte har dette som spesialfelt. Når halvparten av kommunene ikke har en slik stilling kan dette være noe av årsaken.

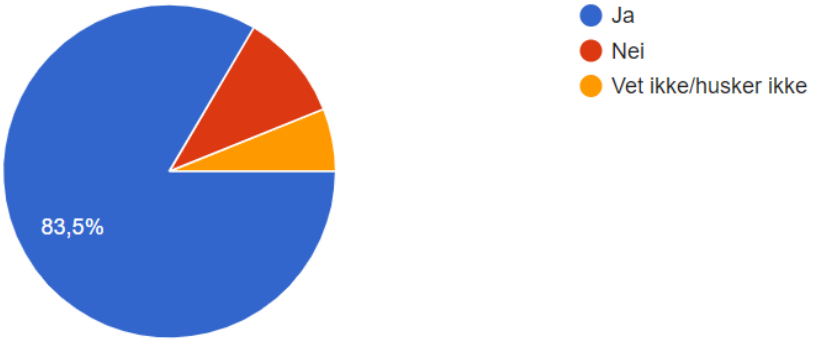

9. **Kan du huske fra hvor du har fått informasjon om tilskuddsordningen? (96 svar)**

78,1 % oppgav at informasjonen hadde kommet fra fylket, mens 70,8 % svarte at infobrev fra Kulturdepartementet var kilden. Her var det mulig å velge flere svar.

10. **Har kommunen søkt eller vurdert å søke tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer? (96 svar)**

45,8 % av de 96 kommunene svarer at de har vurdert å søke, men at det ikke ble aktuelt, og at de vil vurdere å søke senere. Nesten en fjerdedel (22,9 %) sier de har vurdert om det var aktuelt å søke, men at ordningen ikke er aktuell for dem. Nesten 14% oppgir at de ikke har nok kjennskap til ordningen, eller at de ikke vet om kommunen har vurdert å søke. Svarene fra dette spørsmålet er bare fra kommuner som tidligere i spørreundersøkelsen har oppgitt at de kjenner til ordningen.

11. **Hvilke av disse kriteriene oppleves som utfordrende for kommunene i tilskuddsordningen for nyskapende anlegg? (110 svar)**

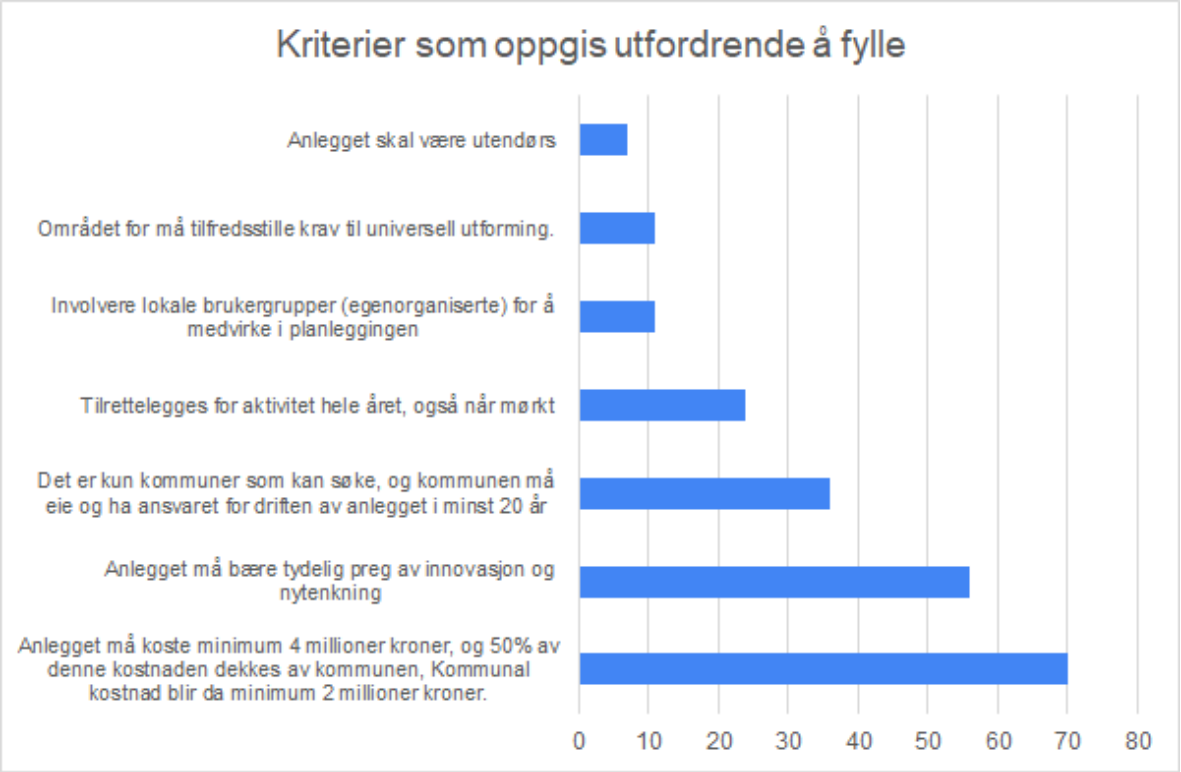

I og med at dette er en prøveordning er vi interessert i å høre hva kommunene mener om kravene som var satt i ordningen. Det var 3 svar som ble valgt av mange.

- 70% synes det er utfordrende at anlegget må koste minimum 4 millioner kroner, og 50% av denne kostnaden dekkes av kommunen, Kommunal kostnad blir da minimum 2 millioner kroner.
- 56,4 % svarer at det er utfordrende at anlegget må bære tydelig preg av innovasjon og nytenkning.
- 36,4 % svarer at det er utfordrende at det er kun kommuner som kan søke, og kommunen må eie og ha ansvaret for driften av anlegget i minst 20 år

12. Hva tror du kan være årsaker til at kommuner eventuelt IKKE benytter seg av tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer? (113 svar)

Her er det flere svaralternativer som skiller seg ut med høy svarrespons. Av disse trekkes 5 frem:

- 57,5 % svarer at kommunen ikke har midler til å dekke minsteandelen på 2 millioner kroner
- 54,9 % svarer at det er mangel på tid og ressurser i kommuneadministrasjonen
- 38,9 % svarer at en mulig årsak kan være at det kun er kommuner som kan søke
- 36,3 % svarer at en årsak er at det er en prøveordning, kommunen har ikke ressurser å bruke når man ikke vet om man vil få støtte eller ikke.
- 31 % svarer at det er mangel på gode forbildeanlegg

36,3 % oppgir at det at det er en prøveordning faller negativt ut. Prøveordning er her spesifisert til at kommunen ikke vet om de vi vil få midler, og at de da ikke har ressurser. Her kunne spørsmålet vært noe mer presist stilt. Det kunne vært spesifisert at en søknad på den nye tilskuddsordningen ikke nødvendigvis blir innvilget. I motsetning til søknader på spillemiddelordningen, hvor søknadene i de aller fleste tilfeller blir innvilget, så lenge kommunen selv støtter det.

6. Diskusjon

Både spørreundersøkelsen og intervjuene belyser flere funn som er interessante for prosjektets problemstilling. Den kvantitative metoden brukes i all hovedsak for å trekke frem de klare trendene rundt problemstillingen, mens intervjuene gir oss mer dybdekunnskap og innblikk i detaljer knyttet til tre konkrete anlegg.

Vi har valgt å trekke frem fire hovedpunkter som vi mener er interessante rundt hvorfor kommuner satser mindre på nyskapende aktivitetsarenaer, men mer på tradisjonelle idrettsanlegg.

Kjennskap og bruk av tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer

På spørsmål 8, om kjennskap til tilskuddsordningen for nyskapende idrettsanlegg, svarer 83,5 % av kommunene at de har hørt om den, mens 16,5 % svarer nei eller vet ikke. Tatt i betraktning bakgrunnen for oppgaven, at kun et fåtall kommuner satser på nyskapende aktivitetsarenaer, anser vi det som et tegn på at informasjon rundt nyskapende idrettsanlegg ikke når frem til alle kommuner i Norge, eller de riktige personene. Ettersom Kulturdepartementet har sendt ut informasjonsbrev til alle kommuner, burde svarprosenten vært på 100 %. En mulig grunn til at dette ikke er tilfelle, kan være at informasjonsbrevet ikke er videresendt til den personen som har svart på spørreundersøkelsen. En annen grunn kan være at den personen som har fått informasjonsbrevet ikke nå lenger jobber med dette. Henholdsvis 70,8 % og 78,1 % svarer at informasjonen rundt tilskuddsordningen har kommet fra fylket eller fra informasjonsbrev fra KUD (flere kommuner har svart begge alternativene).

På spørsmål 10 kan man legge sammen de to alternativene som begge i spørsmålsteksten inkluderer om kommunen har vurdert å søke. Da får man at 68,7 % av kommunene har *vurdert* å søke midler gjennom tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer. Ettersom både spørsmål 8 og 10 er spørsmål som lar respondentene bare velg ett alternativ, vil det si at 69 % av de kommunene som har hørt om tilskuddsordningen, også har vurdert å søke. Dersom man legger til de som har søkt, får man at 87 % av respondentene har vist interesse for prøveordningen. Dette kan vitne om at det finnes en tydelig interesse for å satse på nyskapende aktivitetsarenaer i kommune-Norge.

Kompetanse og personalressurser

På flervalgsspørsmål 12, hvorfor kommuner *ikke* benytter seg av den nye ordningen, kommer det frem flere aspekter som kan være grunnen til at det stopper med interessen for flere kommuner. 54,9 % svarer at det kan skyldes mangel på tid/ressurser i kommunens administrasjon. På spørsmål 3 svarer 29 % at kommunen har en eller flere idrettskonsulenter/rådgiver i 100 % stilling, mens 49 % svarer at kommunen ikke har en slik stilling. Dette stadfester at det er mangel på kompetente folk innenfor behandling og utforming av søknader for idrettsanlegg i flere kommuner. Denne problemstillingen er trolig mest aktuell for mindre kommuner, hvor idrettskonsulenten i kommunen også har andre oppgaver, ofte knyttet til kultur. Dette blir også bekreftet av Frode Strand fra Verdal kommune. Strand var klar på viktigheten og mer-verdi i kommunen ved å ha en person som er 100 % ansatt som idrettskonsulent/rådgiver.

Som konsekvens av mangel på tid/ressurser i kommunens administrasjon, kan det både hindre kommunen selv i å ta initiativ til å søke støtte for et nyskapende og innovativt aktivitetsprosjekt, samt føre til at initiativ fra frivillige ikke blir fulgt opp. Det sistnevnte poengteres i intervju med Tom Lehrmann. Hans erfaring som frivillig i realisering av Hvalstad aktivitetspark var at mangel på kunnskap innenfor søknadsskriving og tilskuddsordninger innad i kommunen var en ulempe og satte en brems for prosjektet. Det er viktig at kommunen som søknadsinstans har god kjennskap til tilskuddsordningen fordi det vil gjøre det lettere for lokale ildsjeler og frivillige i å få realisert et prosjekt. Søknadsprosessen vil da gå raskere og være lettere for begge parter.

Utfordrende å oppfylle retningslinjer

På spørsmål 11 ser man at 56 % gir tilbakemelding på at det er utfordrende at anlegget må bære tydelig preg av innovasjon og nytenkning. Dette er også noe som går igjen i intervjuene med både Mona Rise fra Trondheim og Frode Strand fra Verdal. Mona Rise kommenterer at en lite klar definisjon av nøkkelbegrepet *nyskapende* skaper usikkerhet i om man vil få støtte eller ikke. På det åpne avsluttende spørsmålet i spørreundersøkelsen går dette med klarhet på hva som kreves for at et anlegg skal få støtte, også igjen. Flere kommenterer at det å vise frem eksempler på «suksess-anlegg» vil være en inspirasjon som kan vise mulighetsbilde for nyskapende aktivitetsarenaer i kommune-Norge. Dette kommer også frem i spørsmål 15, hvor 31 % svarer at mangel på forbildeanlegg kan være en grunn til at kommuner ikke søker på den nye tilskuddsordningen. I kriteriene for 2019 står det om innovasjon og nytenkning: «Dette kan være nye måter å få til samspill mellom forskjellige aktiviteter/anlegg, nye typer anlegg, nye aktiviteter, og/eller ny utforming av kjente anleggstyper.» (Kulturdepartementet, 2019). Det henvises ikke til noen eksempler.

Godeidrettsanlegg.no (GIA), som er et samarbeid mellom KUD, NIF og NTNU, skal være en inspirasjonskilde for nye idrettsanlegg. Nettsiden er et oppslagsverk hvor man kan hente relevant informasjon om eksisterende idretts- og nærmiljøanlegg, for eksempel knyttet til materialvalg, planløsning og fremgangsmåte for utvikling av nye og gamle anlegg (GIA, 2020). GIA vil kunne dekke et slikt inspirasjonsbehov som etterlyses i spørreundersøkelsen, og flere av anleggene som har fått støtte gjennom tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer etter hvert er å finne på nettsiden.

Også anleggsregisteret.no, Kulturdepartementets temasider for tilskudd til idrettsanlegg, kulturbygg og friluftslivsanlegg, er en slik oppslagsside (Kulturdepartementet, 2020). Her finnes det informasjon om tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer, samt en oversikt over utvalgte anlegg som har fått støtte. Også denne siden vil følgelig kunne dekke inspirasjonsbehovet. Man kan diskutere om KUD har vært gode nok til å fremheve GIAs og Anleggsregisterets oppslagsverk som en inspirasjonskilde for kommunene.

Anbefaling om å se på forbildeanlegg på GIA eller utvalgte anlegg som har fått støtte i Anleggsregisteret i det utsendte informasjonsbrevet fra KUD kunne kanskje gjort det klarere hva som menes med *nytenkning* og *innovasjon.* En egen samling av forbildeanlegg som har fått støtte fra den nye tilskuddsordningen finnes per april 2020 ikke på GIAs nettsider. En slik samling vil kunne være en fordel for kommuner som etterlyser inspirasjon til nyskapende aktivitetsarenaer.

Siden den nye tilskuddsordningen ble startet i 2017, er det blitt gjort endringer og presiseringer av søknadskriterier og -prosess. Etter 2017 ble søknadsbehandling endret fra en fortløpende vurdering til søknadsfrist 1. september. Både Mona Rise og Frode Strand poengterer i intervju at de foretrakk den fortløpende søknadsvurderingen, da dette skaper en mer forutsigbar økonomisk fremgang i det aktuelle prosjektet. I 2018 så man en klar økning på søknader som fikk avslag (tabell 1). Kombinasjonen av endring i søknadskriterier og -prosess, samt økning av avslag, kan virke demotiverende for kommuner som vurderer å søke. Frode Strand påpeker nettopp dette i intervjuet, at interessen for ordningen kan dø ut gjennom mange avslag. Dette kan også underbygges ved svar fra spørsmål 12, hvor 36,3 % svarer at en årsak er at det er en prøveordning, og at kommunen ikke har ressurser å bruke når man ikke vet om man vil få støtte eller ikke.

Et annet svaralternativ som får høy score i spørsmål 11 og 12 er utfordringen knyttet til at det kun er kommuner som kan søke om tilskudd. 36,4 % synes dette er et utfordrende kriterium å oppfylle, mens 38,9 % svarer at dette kan være en grunn for at kommuner ikke søker på ordningen. Flere peker på at driftskostnadene for kommunen er en utfordring etter etablering av anlegget. Noen av respondentene

mener at å åpne for andre eieraktører enn kommunen kunne ført til realisering av flere prosjekter: «*Tror vi hadde fått opp flere anlegg på den måten, og bedre vedlikehold da de ble eid av idretten selv. Der det allerede er mennesker som har engasjement for folkehelsen.*» Ingen frivillige har svart på spørreundersøkelsen, så vi har ikke noe svar på om dette er noe som også idrettslag eller frivillige mener ville vært en fordel. Tom Lehrmann spesifiserer derimot at samarbeidet om vedlikehold og drift med Asker kommune har vært veldig bra.

Økonomi

De alternativene som får høyest oppslutning i spørsmålene om hvilke kriterier som er vanskelig å oppfylle for tilskuddsordningen (spørsmål 14) og hvorfor kommuner ikke benytter seg av tilskuddsordningen (spørsmål 15), omhandler begge kommunens økonomi. 70 % svarer at det er utfordrende at anlegget må koste minimum 4 millioner kroner, mens 57,5 % svarer at mangel på midler til å dekke minsteandelen på 2 millioner kroner kan være en grunn for at det ikke søkes. Også i intervju med Frode Strand kommer det frem at han synes at minsteandelen på 2 millioner kroner er for høy. I åpent spørsmål om kommunens største utfordringer på området fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og folkehelse, er det flere som formidler at de har en presset økonomi i kommunen. Det å sette av en egenkapital på 2 millioner kroner til et *kreativt og nyskapende* idrettsanlegg egnet for egenorganisert aktivitet, uten en fast brukergruppe, kan derfor være vanskelig å prioritere.

I spørsmål 5 om spillemidler, svarer 53,5 % at det er lang ventetid for å motta ordinære spillemidler. I motsetning til den nye tilskuddsordningen, hvor pengene blir utbetalt så fort søknaden er innvilget, er ventetiden for spillemidler gjennomsnittlig på 2,4 år (Idrettsforbundet, 2019). Forskuttering av midler er derfor en vanlig løsning for prosjekter som mottar støtte gjennom spillemiddelordningen. I spørsmål 7 svarer 18,3 % at de ikke har mulighet til å forskuttere spillemidler, mens 37,4 % svarer at de forskuttere noen ganger.

Dersom en kommune vil satse på et nytt innovativt og kreativt idrettsanlegg, men ikke har midler til å dekke minsteandelen på 2 millioner kroner til den nye tilskuddsordningen, blir ordningen uaktuell. En løsning da kan være å gå gjennom spillemiddelordningen og søke støtte for hvert element. Men dersom kommunen ikke har mulighet til å forskuttere spillemidler, er det naturlig å tenke seg at prosjektet ikke blir realisert. Den nye tilskuddsordningen har som formål å etablere nye typer anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet. Ettersom over halvparten av respondentene peker på minsteandelen som en grunn til de ikke søker på ordningen, vil det være naturlig at KUD revurderer minsteandelen på egenfinansiering for å få innvilget søknad etter at prøveprosjektet er ferdig.

Det er også viktig å trekke frem at taket for tilskudd på 4 millioner kroner også oppleves som for lite for noen prosjekter. Frode Strand mener at taket burde være på nærmere 10 millioner, og bruker da Vinne aktivitetspark som eksempel på et prosjekt som er langt dyrere enn 8 millioner samlet. Også i åpent spørsmål poengteres det at for større prosjekt vil egenandelen for kommunen kunne bli for stor når man maksimalt for støtte på 4 millioner kroner.

Positive merknader ved den nye tilskuddsordningen

Det er viktig å påpeke at både respondentene i spørreundersøkelsen og intervjuobjektene er positive til tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer. Det kommer tydelig frem at de fleste synes KUD har etablert et godt tiltak for å bedre folkehelsen gjennom økt egenorganisert aktivitet: «*Ordningen bør videreføres, og heller utvides.*» «*Tilskuddsordningen "Nyskapende aktivitetsarenaer" er et steg i riktig retning.*» «*Skulle gjerne ønske at prøveordningen med støtte til nyskaping/innovasjon ikke forsvinner.*»

I alle de tre intervjuene kommer det frem at det er en fordel å kunne søke om støtte for et prosjekt gjennom kun én søknad ved den nye tilskuddsordningen, istedenfor en søknad for hvert element, slik man må gjøre gjennom spillemiddelordningen. De understreker at det sparer prosjektet for mye tid og arbeid i søknadsskriving, samt at den økonomiske fremgangen går raskere. Dette aspektet kommer imidlertid ikke frem i svarene fra spørreundersøkelsen. Det ville i så tilfelle kun vært i de åpne spørsmålene at dette kunne blitt belyst.

Det er to respondenter som trekker frem etablering av ressurssenteret Tverga som en fordel for kommunene: «*Veldig bra at det har blitt etablert et ressurssenter for egenorganisert fysisk aktivitet slik at kommuner får veiledning på dette området og blir gjort oppmerksom på at man bør bygge slike anlegg i tillegg til de tradisjonelle idrettsanleggene. Det var helt nødvendig.*» Med 115 svar, hvor kun to eksplisitt nevner Tverga, kan man likevel diskutere om denne ressursen kunne vært bedre informert om.

Påvirkning av korona-situasjonen

Korona-situasjonen har påvirket dette emnet, og det må spesifiseres at det følgelig har hatt innvirkning på dette prosjektet. Spørreundersøkelsen ble sendt ut like før samfunnet ble drastisk endret som følge av regjeringens tiltak, noe som kan ha påvirket svarprosenten. Antallet foretatte intervju ble færre enn hva vi hadde planlagt, da flere intervju ble avlyst som følge av korona-situasjonen. Også arbeidsvilkårene for gruppa ble drastisk endret etter 12. mars, hvor vi har blitt nødt til å kommunisere og samarbeide over internett. Det har ført til en noe lavere produktivitet enn dersom faget hadde blitt fullført slik det var planlagt. Likevel mener vi at resultatene og arbeidet som har blitt lagt ned er tilstrekkelig for å vise sammenhenger som gir mulige svar på vår problemstilling.

7. Konklusjon

Gjennom vårt valg av metode, både å inkludere spørreundersøkelse som kvantitativ metode samt å foreta intervju som kvalitativ metode, har vi fått belyst flere interessante funn. Spørreundersøkelsens gode svarrespons fra utvalgte respondenter innenfor fagområdet gjør at vi vurderer både reliabiliteten og validiteten som god nok for å kunne se relevante sammenhenger innenfor problemstillingen. Disse sammenhengende bekreftes i stor grad gjennom intervjuene, som er ment for å gi et mer nyansert bilde av prosjektets tema.

«Hvorfor satser få kommuner på nyskapende aktivitetsarenaer, og i stedet mer tradisjonelle idrettsanlegg?» er en problemstilling som er komplisert og som kan ha mange ulike svar. Å gi et generelt svar på spørsmålet er vanskelig ettersom kommunene står i forskjellige situasjoner med tanke på blant annet økonomi og ressurser. Ved å trekke paralleller fra svar på ulike spørsmål i spørreundersøkelsen og fra intervjuene, har vi likevel kommet frem til fire hovedpunkter som vi mener kan svare på problemstillingen, og kan være et tilskudd til Kulturdepartementet ved evaluering av prøveprosjektet «Tilskuddsordning for nyskapende aktivitetsarenaer».

- **Kjennskap og bruk av tilskuddsordningen**
  Spørsmål som angår kjennskap om tilskuddsordningen, viser at over 80 % har hørt om ordningen. Denne kunne vært på 100 % ettersom alle kommunene skal ha fått informasjonsbrev om ordningen, så informasjonsflyten fra KUD kunne følgelig vært bedre. Videre responderer over 85 % av de som har hørt om ordningen, at de har vurdert å søke eller har søkt. Dette mener vi viser at det er interesse for å satse på nyskapende aktivitetsarenaer i Kommune-Norge. Samtidig viser søkertallene at det gjerne blir med interessen for flere kommuner.
- **Mangel på personalressurser /kompetanse i kommunene**
  Mangel på tid og ressurser i kommunen er en faktor som går igjen for over 50 % av respondentene for hvorfor det ikke søkes. Dette kan gå utover både kommunens og eventuelle frivilliges engasjement.
- **Utfordrende å oppfylle retningslinjer**
  I spørreundersøkelsen kommer det frem at det er utfordrende å oppfylle retningslinjene som er satt for den nye tilskuddsordningen. Over halvparten responderer på utfordringen av at anlegget skal være innovativt og nyskapende nok. Flere etterspør en oversikt over forbildeanlegg som kan være en inspirasjon. Dette finnes på godeidrettsanlegg.no og anleggsregisteret.no. Vi foreslår at det opprettes en mer spesifikk oversikt for nyskapende aktivitetsanlegg på GIAs nettsider, samt at KUD henviser til en slik oversikt i informasjonsbrevet.
- **Økonomi**
  Flere kommuner påpeker at økonomi er en stor utfordring vedrørende satsning på innovative og kreative idrettsanlegg. Kravet om å at anlegget må koste minimum 4 millioner kroner dersom den nye tilskuddsordningen skal være aktuell, er en utfordring for 70 % av respondentene. Over halvparten oppgir at det at minsteandelen for egenkapital er på 2 millioner kroner fører til at de ikke søker på tilskuddsordningen. Også det at 50 % av utgiftene må dekkes ved egenkapital er en utfordring for flere kommuner. Samtidig kommer det frem i både intervju og spørreundersøkelsen at taket for støtte, på 4 millioner kroner, kan være for lite for enkelte prosjekter. Det foreslås derfor at KUD revurderer minsteandelen for egenkapital, prosentandel som må dekkes ved egenkapital og taket for støtte etter endt prøveperiode for ordningen. I tillegg foreslås det å støtte økt kompetanse (stillinger) i kommunene, slik at de kan delta på kurs, møter og konferanser, for eksempel i regi av Tverga.

8. Referanser

Anleggsregisteret, 2019. *Nyskapende aktivitetsarenaer.* s.l.:s.n.

Fredheim, G., 2019. *Tre av fire ungdommer er med i et idrettslag i løpet av ungdomstiden - men frafallet er for stort..* s.l.:s.n.

Geir Gripsrud, U. H. O. o. R. S., 2010. *Metode og dataanalyse: Beslutningsstøtte for bedrifter ved bruk av JMP..* 2. utgave red. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

GIA, 2020. *Om oss: Webområde for godeidrettsanlegg.* [Internett]
Available at: https://www.godeidrettsanlegg.no/info/om-gode-idrettsanlegg

Helsedirektoratet, 2014. *Kunnskapsgrunnlag fysisk aktivitet.* s.l.:s.n.

Idrettsforbundet, 2019. *Det bygges idrettsanlegg som aldri før!.* s.l.:s.n.

Idrettsforbundet, u.d. *Spillemidler og mva.* Oslo: s.n.

KUD & NIF, 2019. *Spillemidler til idrettsanlegg - En gjennomgang av søknader og tildelinger,* s.l.: Regjeringen.

Kulturdepartementet , 2020. *Anleggsregisteret.* [Internett]
Available at: https://www.anleggsregisteret.no/anlegg-for-idrett-og-fysisk-aktivitet/nyskapende-aktivitetsarenaer/

Kulturdepartementet, 2019. *Tilskudd til nyskapende aktivitetsarenaer.* [Internett]
Available at: https://www.anleggsregisteret.no/wp-content/uploads/2019/06/Kriterier-for-tilskuddsordning-for-nyskapende-aktivitetsarenaer-2019-sendt-kommuner.pdf

Kulturdepartementet, 2020. *Anleggsregisteret.* [Internett]
Available at: anleggsregisteret.no

Miljødirektoratet, 2014. *M100 - Planlegging av grønnstruktur i byer og tettsteder,* s.l.: Miljødirektoratet.

Rafoss, G. B. o. K., 2017. *Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosial ulikhet.* Tromsø: Norges idrettshøgskole.

Regjeringen, 2012. *Den norske idrettsmodellen. Tilrådning fra kulturdepartementet 8. juni 2012.* s.l.:s.n.

Regjeringen, 2018. *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet - 2018.* s.l.:s.n.

Regjeringen, 2019. *36,8 millioner til nyskapende aktivitetsarenaer i 2019.* s.l.:s.n.

Rom, H. O., 2018. *Øyer kommune.* [Internett]
Available at: oyer.kommune.no/idrettskonsulent.465518.no.html

Trondheim kommune, 2017. *Plan for friluftsliv og grønne områder,* Trondheim: s.n.

Tverga, 2019. *Innspill til idrettsmeldingen.* Oslo: s.n.

Tverga, 2019. *Mer moro der du er.* s.l.:s.n.

Tverga, u.d. *Finansiering.* s.l.:s.n.

Tverga, u.d. *For utøver.* s.l.:s.n.

Tverga, u.d. *Om tverga.* s.l.:s.n.

9. Vedlegg

9.1 Intervjuguide

Intervjuguide

Info om hvem vi er:
Vi driver med et prosjekt tilknyttet faget Eksperter i Team - innovative idrettsanlegg på NTNU. Prosjektet er i samarbeid med Tverga og Senter for idrettsanlegg og teknologi (SIAT). I den forbindelse har vi en oppgave hvor vi skal undersøke hvorfor kommuner ikke satser på nyskapende aktivitetsarenaer, men mer på tradisjonelle idrettsanlegg. Ifølge tall fra Kulturdepartementet er det stor overvekt av tradisjonelle anlegg. Kulturdepartementet har forsøkt ta grep for å bedre det, og det er dette vi skal undersøke, om deres grep har noen virkninger.
(**Ikke nevne tilskuddsordningen spesifikt, vil heller at de vi intervjuer kommer inn på det dersom de har hørt om det.**)

Hvem intervjues - her blir det forskjell på om det er kommune (idrettskonsulent), frivillige/brukere/initiativtakere, "eksperter".

Kommuner (idrettskonsulent):

- Hvem er dere/du?
    - Hva er din oppgave i den stillingen du har. Idrettskonsulent?

- Hvordan fungerer bygging av nye idrettsanlegg i deres kommune?
    - Vil ha svar på:
        - Prosessen:
            - Hvem har ansvar for igangsette et prosjekt
            - Hvilke instanser blir involvert?
        - Tilskuddsordninger, stille direkte spørsmål om tilskuddsordninger, uten å direkte si noe om hvilke som finnes. Vil at den som intervjues skal vise sin kunnskap innenfor dette.
            - Økonomi, hva skal til for at et prosjekt blir igangsatt med tanke på midler til prosjektet. Hvor mye støtter kommunen, hvor mye må evt. initiativtakere skaffe selv?
            - Støtte fra spillemiddelordning og nærmiljøanlegg. Blir disse ordningene brukt i stor grad?
            - **Tilskuddsordning til nyskapende aktivitetsarenaer**

- Har dere noen erfaring med nyskapende aktivitetsarenaer?
    - Ja?
        - Fortell om prosessen (åpent spørsmål).
            - Oppfølgingsspørsmål
                - Hvem tok initiativ? Kommunen eller frivillige?
                - Hvem var involvert i planleggingen? Fikk kommunen et ferdig prosjekt, eller bare en idé?

            - Hvem var primusmotor når prosessen for å realisere prosjektet var i gang. Frivillige eller kommune?
            - Ble ekstern hjelp hjelp? Tverga? Konsulenter (design f.eks)?
    - Nei?
        - Hva skal til for at dette kan være interessant? (åpent spørsmål)
            - Oppfølgingsspørsmål
                - Hva tenker dere om å satse på et anlegg som har en mer udefinert og usikker brukermasse, kontra et mer klassisk anlegg som har sikre brukere i form av idrettslag?
                - HUSK: Det må driftes i 20 år av kommunen.

- <u>Hvordan ser kommunen på egenorganisert aktivitet? Er dette et fokus? (åpent spørsmål)</u>
    - Oppfølgingsspørsmål:
        - Er det blitt gjort tiltak for at de som ikke er med i organiserte idrettslag skal ha alternativer for å være i aktivitet?
        - Hva gjør kommunen dersom en privatperson kommer med initiativ for å bedre tilbudet for egenorganisert trening?
            - Interessentanalyse?
            - Økonomi
            - Drift av anlegg?

- <u>Hvordan fungerer tilskuddsordningene i dag? Hva kunne/burde blitt gjort annerledes? (Kan være man har fått svar på noe av dette i tidligere spørsmål)</u>
    - Kommentar fra den som intervjues på følgende ordninger
        - Spillemiddelordning
            - Lang ventetid?
        - Nærmiljøanlegg
        - Ny tilskuddsordning for nyskapende aktivitetsarenaer

Frivillige

<u>Hvem er du?</u>

- Hvilken tilknytning til nyskapende aktivitetsarenaer.

<u>Fortell litt om prosjektet du var en del av</u>

- Hvordan ble idéen til?
- Hvem ble kontaktet?
- Hvem var involvert?
- Økonomi
- Utforming av anlegget?

<u>I hvilken grad var kommunen involvert i prosjektet?</u>

- Hvordan var rollefordelingen mellom dere og kommunen etter at prosjektet var igangsatt?

- Hvem tok styringen?
- Hvordan ble anlegget sammenlignet med det du/dere hadde sett for deg/dere?

Ved ferdigstilt prosjekt: Er dere fortsatt engasjert i bruk og drift av anlegg?

Med tanke på din erfaring fra ditt prosjekt. Sitter du igjen med et positivt eller negativt inntrykk av å igangsette en prosess for å realisere et "nyskapende aktivitetsarena"

9.2 Resultat fra spørreundersøkelse

Hvilket fylke tilhører din kommune?

115 svar

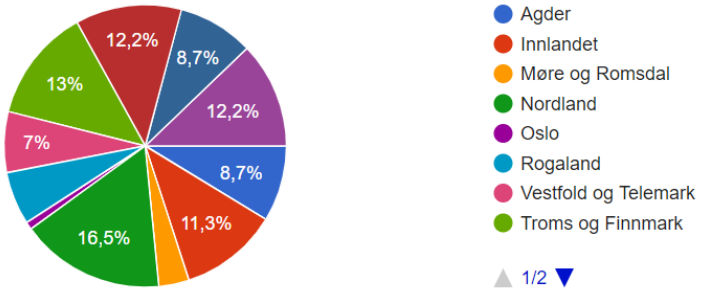

Hvilken rolle i idrett/kultur har du?

109 svar

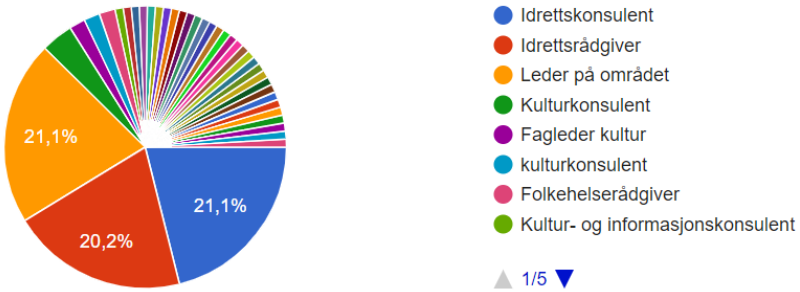

Har kommunen din en egen idrettskonsulent/rådgiver?

114 svar

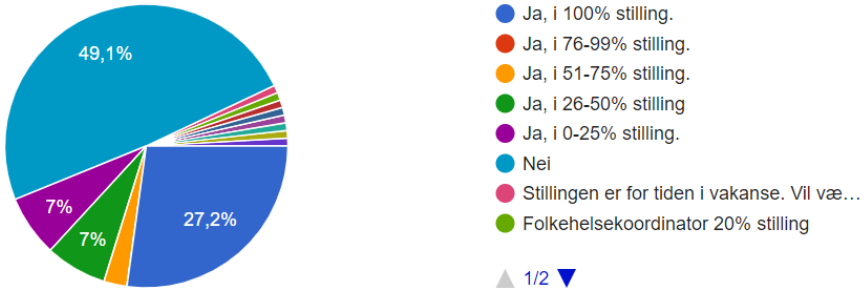

Anslagsvis, hvor mange i kommunen jobber med UTVIKLING av anlegg for idrett, friluftsliv, nærmiljøanlegg eller aktivitetsparker i kommunen? (Stillinger til drift av anlegg, og til utvikling av lekeplasser, skal ikke tas med)

115 svar

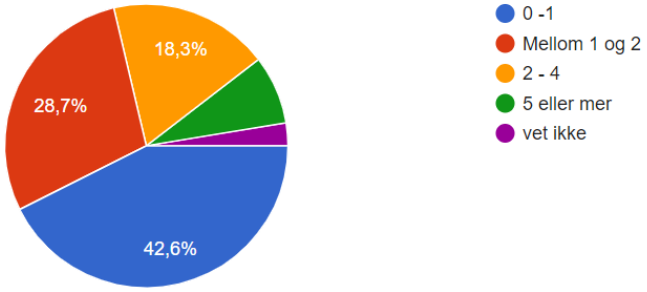

6. Har / hadde kommunen anlegg for idrett og fysisk aktivitet under oppføring i fjor (2019), og / eller under oppføring eller planlagt oppføring i år (2020)? Med anlegg menes 1. Ordinære anlegg (også for friluftsliv), 2. Nærmiljøanlegg eller 3. Annen type anlegg for fysisk aktivitet. Selv om inndelingen følger spillemiddelordningen, ønsker vi at alle anlegg i kommunal regi uavhengig finansieringsmåte tas med. (Vanlig lekeplass skal ikke tas med)

115 svar

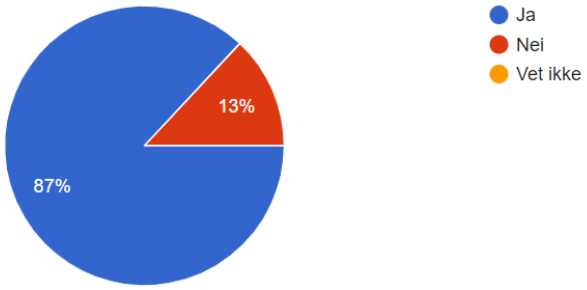

Nye anlegg for idrett og fysisk aktivitet i 2019/2020

Hvilke type anlegg var under bygging i 2019, og / eller bygges, eller har byggestart i 2020 ? (flere svar mulig)

100 svar

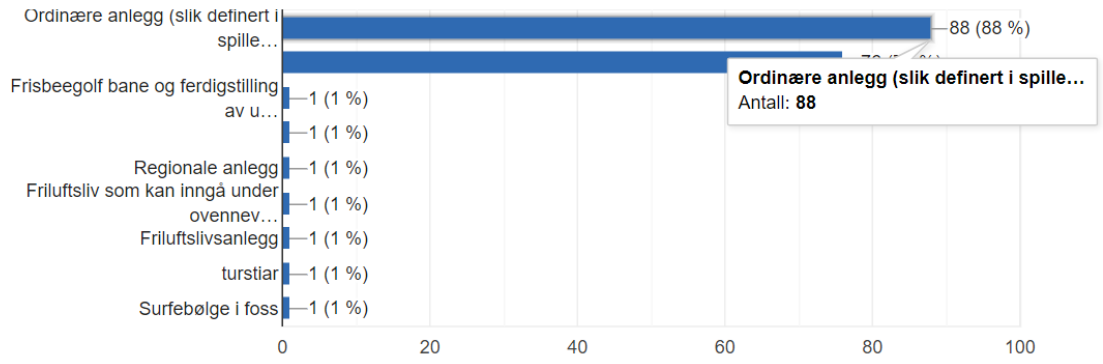

Tilskuddsordninger

Det er et stort etterslep på tildeling av spillemidler. Har kommunen søknader på spillemidler inne, som venter på bevilgning? (Flere valg mulig)

115 svar

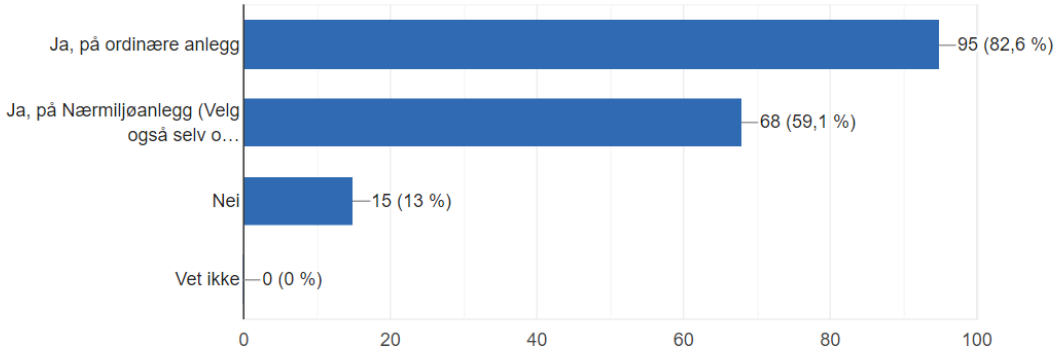

Hva opplever du er de største utfordringene med å finansiere anlegg til fysisk aktivitet? (Flere valg mulig)

114 svar

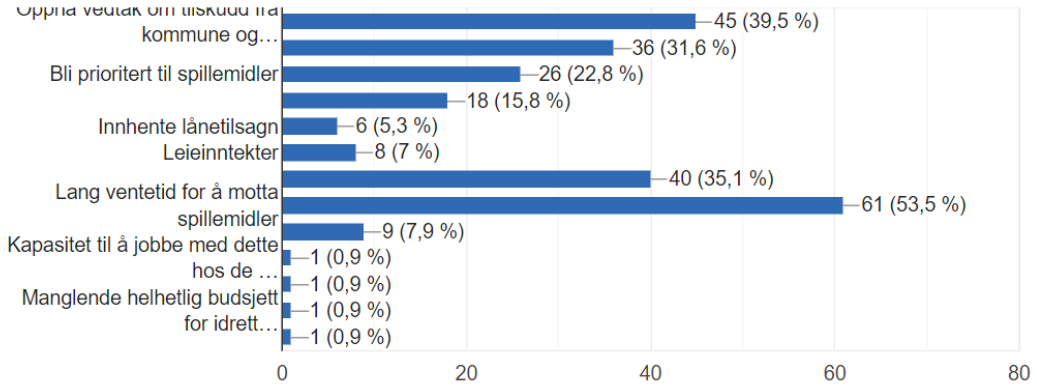

Har kommunen mulighet til å forskuttere spillemidler?

115 svar

Hvis kommunen har idrettsråd, hvilken rolle har idrettsrådet i fordeling av spillemidler?

115 svar

Tilskuddsordningen nyskapende aktivitetsarenaer

Har du hørt om tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer?

115 svar

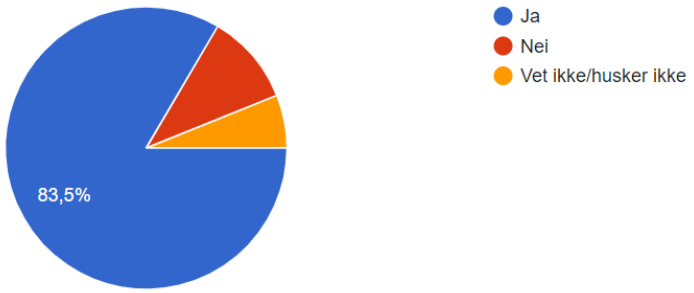

Nyskapende aktivitetsarenaer

Kan du huske fra hvor du har fått informasjon om tilskuddsordningen? (Marker alle alternativer som passer)

96 svar

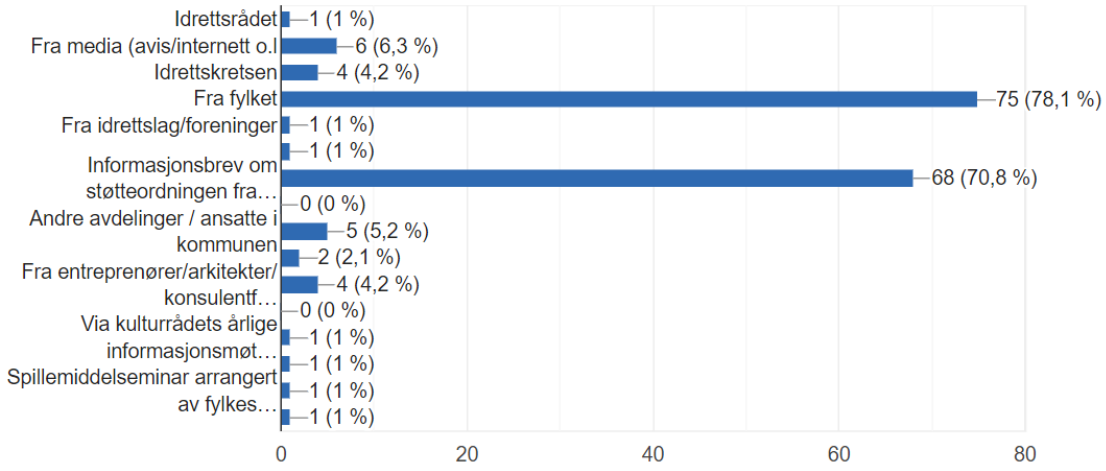

Har kommunen søkt, eller vurdert å søke tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer?

96 svar

Tilskudd til nyskapende aktivitetsanlegg

12. Nedenfor har vi listet opp de samlede kriteriene for tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsanlegg. Vil noen av disse kriteriene være utfordrende å oppfylle, eller vanskelig å vite om er oppfylt? (Marker alle aktuelle)

110 svar

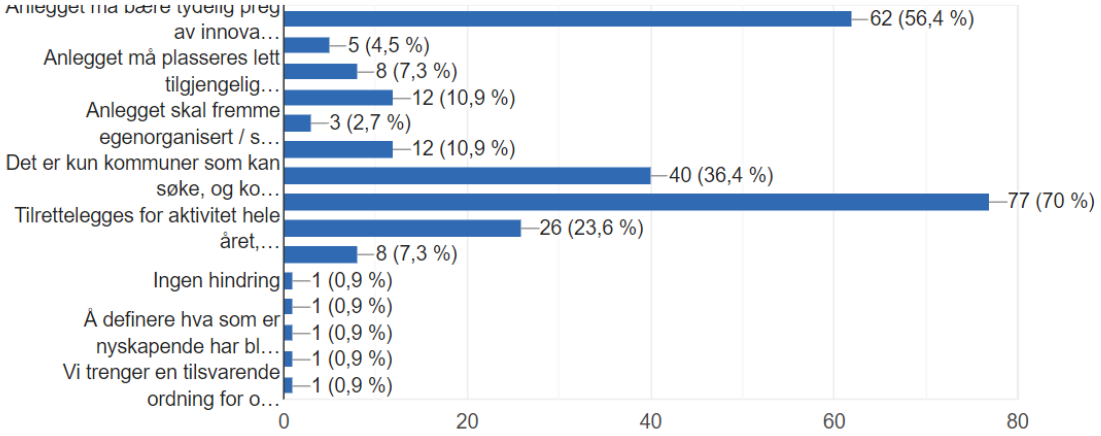

13. Hva tror du kan være årsaker til at kommuner eventuelt IKKE benytter seg av tilskuddsordningen for nyskapende aktivitetsarenaer? Merk av alle aktuelle.

113 svar

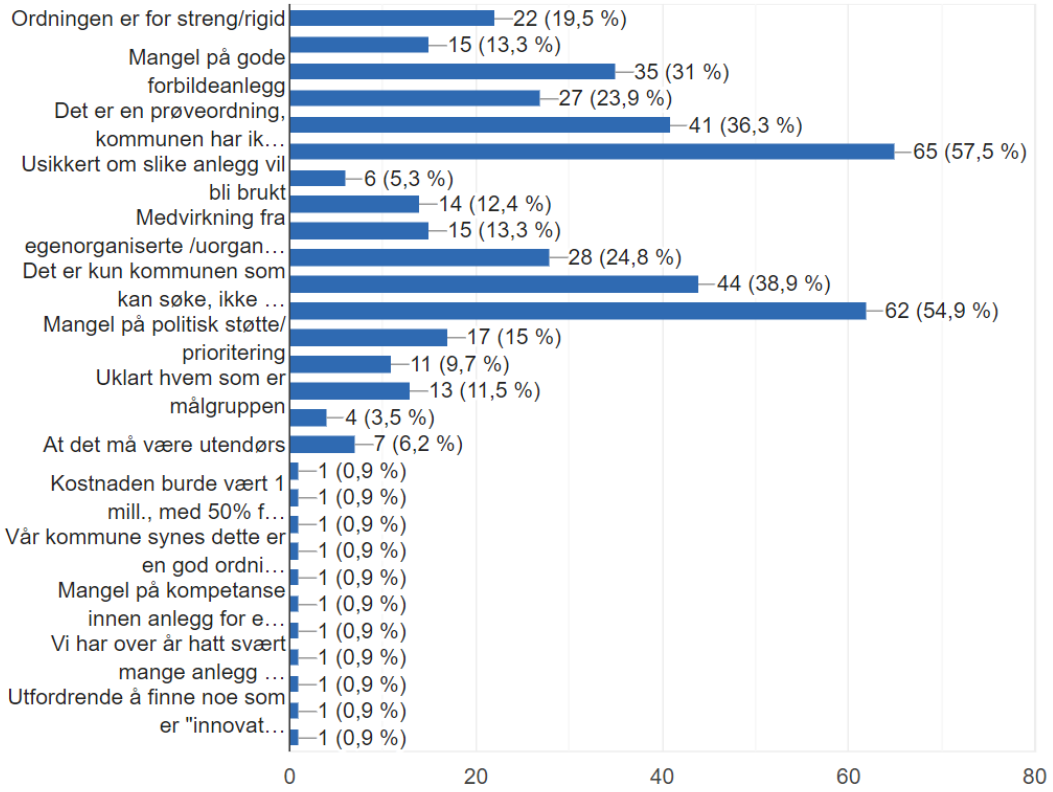

17. Har kommunen en egen plan for idrett og fysisk aktivitet ?

115 svar

Alder på plan for idrett og fysisk aktivitet

17.1 Fra hvilket år er planen for idrett og fysisk aktivitet?
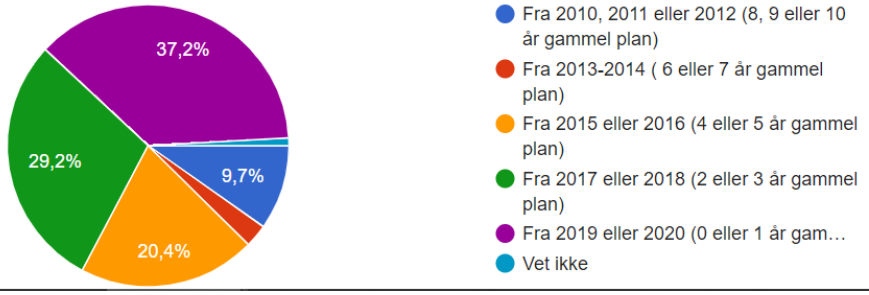
113 svar